

TISZAINTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kladóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a húsvét és
ünnep utáni napok kivételével,
Szerkesztőség és kladóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kladó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 81. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914. április 9

Szent László ünnepének áthelyezése.

Nagyvárad város védőszentjének, dicső Szent László királynak az ünnepe eddig június végére esett; bár mennyire kívánatos lett volna, hogy Szent László királynak emlékezetét Nagyvárad városa méltóképpen ünnepelje meg, a június utoljára eső ünnepnél ez teljes fényvel megvalósítható nem volt.

Régi óhaja Nagyvárad keresztény közönségének, hogy Szent László király ünnepe olyan más napra helyeztessék át, a mikor az megünnepelehető kellő fényvel, méltóképpen a szent király dicső emlékezetéhez. Ezt az óhajt valósította meg az idén gróf Széchényi Miklós püspök kezdeményezésére az apostoli szentszék, mikor megengedte, hogy Szent László király ünnepét a nagyváradai egyházmegye ezentul húsvét utáni negyedik vasárnap ülhessen meg. Ezt az örömhirt gróf Széchényi püspök legutóbbi körlevelében az egyházmegyei naptár közzététele kapcsán a következő sorokkal adja az egyházmegye tudtára:

Uj ebben a naptárban a szent-László király ünnepének az áthelyezése a húsvét utáni harmadik vasárnapot követő csütörtökre. Sajnálattal láttam ugyanis, hogy szent-László emlékét nem ülhették megillető módon június 27. napján, amit a munkaidő, a hatóságok távolmaradása, az iskolai ifjuság hazaszéledése idézett elő; pedig Szent-Lászlót mint a legdalisabb magyar királyt; mint a vitézség, igazságszeretet és életszentség személyesítőjét; mint a nagyváradai püspökségnek és káptalannak az alapítóját, ki annyi szeretettel vonzódott az ál-

tala alapított Nagy-Várad városához, hogy ezt választotta ki még testének nyugvó helyül is: ezt a szent-Lászlót úgy kell ünnepelnünk, hogy abban a hatóságok, iskolák és egyes emberek a keresztény-katholikus és magyar lélek nemes büszkeségével és örömeivel osztozzanak. A főtisztelendő Székeskáptalanom meghallgatása után tehát azt kértem az apostoli szentszektől, hogy szent alapítónknak és az egyházmegyém pártfogójának az ünnepét olyan időben tartassuk, amikor a magyar társadalomnak minden tagja bevonható az ünneplésbe; és az apostoli szentszék úgy rendelkezett, hogy ezt az ünnepet pro choro a húsvét utáni harmaadik vasárnapot követő csütörtökre tette: pro foro pedig a húsvét utáni IV. vasárnapon fog az megtartani; és Nagyváradon a X. Pius pápa Ószentségtől 1905. május 30. napján engedélyezett teljes bucsu — a megtartandók megtartása mellett — szintén a húsvét utáni negyedik vasárnapi ünnepen nyerhető el.

Emellett megmarad június 27. napján is a régi Szent László-nap, Depositio S. Ladislai néven, de minden ünnepi jelleg nélkül.

Hasonlóképpen az új intézkedés, hogy az ideai I. körlevél 104. sz. a. közölt Abhinc duos annos" kezdetű motu proprio I. pontjának megfelelően a dedicatio Eccl. Cathedralis részére a pünkösd utáni VI. vasárnap helyett is állandó napjául július 8-ikát tűzte ki az illetékes Congregatio; ám a hivatolt motu proprio és az ennek kapcsán kelt decretum generale I. 2. pontja szerint ez a dedicatio is a következő vasárnapon lesz pro foro megtartható.

Amennyiben ennek az új egyházi naptárnak megfelelő propriumok a bereviariumban még nem volnának találhatóak: a communis részből kell venni a hiányzó részeket addig is, amíg erről külön intézkedést tesznek.

Az egyes vidéki templomok dedicatio-

jára nézve az ideai directorium előírása legyen irányadó; jövőre erről is intézkedés lesz.

A szent-László ünnepének az áthelyezéséről a híveket megfelelő módon kell értesíteni; különösen felhívom a püspöki székvárosom lelkészeit és a közvetlen közelben lakó lelkész urakat, hogy ezt az áthelyezést és okait a húsvét utáni harmadik vasárnapon a szószékről hirdessék meg, hogy a teljes bucsuval összekötött ünnep minél fényesebb keretek közt legyen megtartható. Eppen azért elvárom a buzgóságuktól, hogy a híveiket körmenetben vezessék a székesegyházban tartandó ünnepséghöz.

Mindenki igaz örömmel vesz tudomást a megyés főpásztor kezdeményezte újításról, mely most már lehetővé teszi Szent László király ünnepének méltó megülését. Az idén Szent László király ünnepe május 10-re esik s akkor először fogja Nagyvárad és az egész egyházmegye a szent király ünnepét régi fényébe visszaállítva, az egyházi s az összes polgári és katonai hatóságok, valamint a hívek részvételével impozáns módon megülni. Ugyancsak május 10-én fog országos keretek közt lefolyni a Katolikus Kör új palotájának hivatalos megnyitása is.

A sajtótörvény végrehajtási rendelete.

Budapest, ápr. 8.

Ma közli a hivatalos lap a magyar kir. miniszteriumnak 2500/1914 M. E. számú rendeletét „a sajtóról szóló 1914: XIV. törvényeknek (St.) végrehajtása és egyes kapcsolatos rendelkezések tárgyában.” A 80. §-ból álló rendeletet gróf Tisza István miniszterelnök írta alá.

Húsvéti öntözők, illatszerek, parfüm-

kasetták, tojás festékek és kölni vizek

a legcsinosabb kivitelben és legolcsóbban kaphatók:

Farkas István

„Apolló” drogeriájában RÁKÓCI-UT 7/B.

Telefon 13-02.

Telefon 13-02.

Fráter Barnabás a kivándorlás ellen.

Megírta annak idején a Tiszántúl, hogy a belügyminiszter rendeletet küldött Fráter Barnabás alispánhoz, amelyben a kivándorlás elleni akcióra hívta fel a vármegye első tisztviselőjét. Az alispán első sorban tanulmány tárgyává tette a fontos ügyet és most az egész vármegyéből beszerzett adatok alapján igen megszívlelendő rendeletet adott ki a főszoigabiróknak.

A rendelet fontos intézkedéseiből adjuk a következőket.

Az elnéptelenedő falvak.

A hozzám beérkezett utlevél-kérvényekből megállapítottam, hogy különösen az utóbbi hónapokban a kivándorlás nagy arányban indult meg a vármegyében. Ismeretesen ezen mozgalom okai. Bár az elmúlt hónapokban a kivándorlók száma a kivándorlást gátló miniszteri rendelet hatályon kívül helyezése következtében emelkedett ily magasra és az újabb beérkező kérvények állandóan kisebb számuak, de mégis jelenleg is felülmulják az utóbbi évek átlagát, úgy ha továbbra is ilyen számmal hagyják el a lakosok az országot, egyes községek előbb-utóbb egészen elnéptelenednek, nem lesz aki a földeket művelje, de nem csak a földművelés és ipar fogja megérezni, e nagy arányú kivándorlást, de sokan a kivándoroltak közül letelepedve új hazájukban, ha esetleg arra kerül a sor, katonai kötelezettségüknek sem fognak eleget tenni.

Ismeretes, hogy a kivándorlók egy része eléri célját az új hazájában is, bár a megfizetett munkával több-kevesebb pénzt keres, különösen ez előtt mikor Amerikában is jobbak voltak a gazdasági viszonyok, de az is ismeretes, hogy a kivándorlók legnagyobb része mily drága uzsorakamattal megfizetett pénzen vándorol ki az új világba, mily sokáig csak az utiköltségei letörlesztéséért fárad és dolgozik, hány pusztul oda, hány jön haza betegen, testileg-lelkileg összetört.

Pedig a kivándorlók nagy része, különösen az értelmesebbek és munkabírók, akik Amerikában is több-kevesebb boldogulnak, itthon hazájukban is gyarapodnának anyagiakban, ha alkalom adatnék részükre, hogy tisztességes munkához juthassanak.

Felhivom tehát főszoigabiró urat, hogy ezen alábbi rendelkezéseimet a jövőben szigoruan tartsa szem előtt és ezek alapján a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Az alispán közbelép a parcellázásoknál.

Utasítsa a községi és körjegyzőket, hogy jövőben ne csak figyelmeztessék a kivándorolni akarókat arra a kétségtelenül Amerikában most is fennálló rossz gazdasági viszonyokra és nagy munkahiányra, hanem jóakarattal hallgassák meg a feleket arra nézve is, hogy micsoda okok kényszerítik

őket, hogy elhagyják hazájukat és vizsgálják meg ügyüket, hogy vajjon nem lehetne-e azon a hatóság vagy a társadalom közbejöttével segíteni.

Minthogy nagyon sok esetben a lelkiismeretlen parcellázások voltak okai egyesek tönkrementének és kivándorlásának, felhivom főszoigabiró urat, hogy jövőben a járásban előforduló parcellázást, midőn kisbirtokok vannak érdekelve, hozzám az eladási feltételekkel együtt azonnal jelentse be, mire én szakközegemmel fogom a lakosságot felvilágosítani a vétel előnyös vagy hátrányos voltáról.

De felhivom főszoigabiró urat, hogy azt is jelentse be, ha a járása területén földbirtokok vannak eladók, valamint azoknak a neveit és körülményeit, akik abból venni szándékoznak, mivel amennyi embert kényszerít a kivándorlásra a lelkiismeretlen parcellázás, oly sokakat lehet előnyös, nemcsak az eladó, de a vevő érdekeit is szemelőtt tartó földszerezéssel megtartani hazájában és és Belügyminiszter ur 2055.78—1913. számú leirata szerint a kormány minden, a kivándorlás eszökentésére irányuló akciót nemcsak a legteljesebb erkölcsi, de anyagi támogatásban is fogja részesíteni.

Hitelszövetkezeteket alakítanak.

Bizonyára nem kell főszoigabiró ur előtt reámutatnom az Országos Központi Hitelszövetkezetnek az egész vármegyében tapasztalt állásos működésére az elmúlt nehéz években, mikor előnyös kölcsön nyújtásával igen sok embert mentettek meg a végpusztulástól, ezen intézetnek kiváló működése indít arra, hogy felhivjam főszoigabiró urat, hogy ahol csak ezen intézet fiókot akar létesíteni, a legteljesebb erkölcsi támogatásban részesítse és utasítsa a községi előljáróságokat, hogy ismertessék a lakossággal a hitelszövetkezeti fiókok létesítésének előnyeit.

A vármegye az ipartelepekért.

Felhivom főszoigabiró urat, utasítsa arra is a községi előljáróságokat, hogy a kivándorolni akarók közül azokat, akiket a súlyos feltételű kölcsönök kényszerítenek a kivándorlásra, jelentse be a járási főszoigabiróhoz, aki, ha lehetséges összeköttetései révén esetleg az Országos Központi Hitelszövetkezet útján előnyösebb, könnyebben elviselhető kölcsönt eszközölhetne ki részére és így a kivándorlástól visszatartaná.

Arra is utasítsa a főszoigabiró ur a körjegyzőket, hogy a gazdaságok és ipartelepeknek munkások ügyében tett megkereséseinek azonnal tegyenek eleget, a megkeresést széles körben tegyék közhírré, és különös gondot fordítson a községi előljáróság arra, hogy a gazdasági munkás- és eseléd-szerződés a törvényes formák szigorú betartása mellett köttessenek meg.

A vármegye területéről beérkező utlevélkérvényekből azt is megállapítottam, hogy azon vidékről, ahol ipartelepek, bányák vagy erdőkitermelési cégek vannak, a kivándorolni szándékozók sokkal kevesebb számmal jelentkeznek, mint azon helyekről, ahol ilyen cégek egyáltalában véve nem, vagy csak kevés számmal vannak. Felhivom tehát főszoigabiró urat, hogy ilyen cégek létesítéséhez nyujtsanak segédkezet és erre a községi előljáróságokat is szigoruan utasítsák.

Élelmiszert adat az alispán.

Felhivom főszoigabiró urat, kérje fel a lelkészeket és tanítókat, hogy támogassák a hatóságot nehéz munkájában és legyenek hirdetői a kivándorlás elleni mozgalomnak.

Felhivom főszoigabiró urat, hogy a holvetőmag vagy élelmiszer-segélyre van szükség a magyar kir. Földművelésügyi miniszterium nagyváradi kirendeltségéhez azonnal jelentsek be.

Felhivom végre főszoigabiró urat, hogy a kivándorlási törvénybe ütköző kihágási esetekben a legszigorubbán járjon el, a kivándorlásra eszabító vagy arra gyanus egyéneket állandóan figyeltesse és tettenérés, vagy alapos gyanu esetén az illetékes hatósághoz és hozzám is azonnal tegyen jelentést.

Elvárom főszoigabiró urtól, hogy rendeletemben foglaltakhoz szorosán alkalmazkodik, hozzám minden érdemleges mozzanatról azonnal jelentést tesz, és minden törvényes eszközt megragad, hogy a kivándorolni szándékozók megtartsa a haza hasznos polgárainak. Nagyvárád, 1914. április 7-én. Fráter Barnabás, alispán.

Ha az alispánnak ezt a bölcs rendeletét minden téren végre is fogják hajtani, bizonyára nem marad el a hozzáfűzött remény teljesítése.

Nem építhet a posta új telefonvezetéket.

Rövidesen életbelép az új díjszabás. Megszűnnek az általányozott beszégetések.

Eddig csak emlegették, azaz hogy fenyegették a közönséget, mint a gyufamonopoliummal, a telefondíjszabás felemelésével. Most már azonban a pusztá emlegetésnek ugylátszik elmúlt az ideje és rövidesen be fog következni az új telefondíjszabás életbeléptetése. A miniszteriumban serényen dolgoznak a nagy reform keresztülvitelén s az ügy már elég előre haladt stádiumban van, hogy a postaigazgatóságon e szerint kezdene berendezkedni.

Az új díjszabás semmiesetre sem lesz előnyös a közönségre, ellenben az államnak nagyon tekintélyes jövedelemtöbbletet fog jelenteni. Az új díjszabás folytán első sorban a forgalom a mainak a felére fog redukálódni. Ez azt jelenti, hogy az égetően sürgős építkezések, személyzetsszaporítás, ki tudja, hány évtizedig ki lesz tolvá.

Az új díjszabás részleteiről még nincsenek biztos adatok, de hogy ezek következményei meg lesznek, azt maga az igazgatóság is elismeri. Az ügy már a hivatalos körökben is foglalkoztatja, sőt az első sorban érdekelt törvényhatóságoknak, nevezetesen nálunk Biharvármegyének, tegnap már aktaszerűleg be is jelentette a nagyváradi postaigazgatóság.

A bejelentést tulajdonképpen Nagyirábé község lakosságának kérelme provokálta. A nagyirábéiak ugyanis arra kérték a postaigazgatóságot, hogy részükre közvetlen tele-

HOLLANDY, PAPP és VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Füzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Tejjes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

fonösszekötést létesítsenek. A kérelmezők között szerepelnek Des Echerolles Kruspér Sándor földbirtokos is. A postaigazgatóság a kérelemre tegnap értesítette az alispánt.

Az igazgatóság értesítése szerint, a község kérelmét nem találták teljesíthetőnek. Az elutasítás indoklásában a következőket mondja az igazgatóság:

„Az új vezeték építése nem indokolt, mivel az új távbeszélő díjzabás közeli életbelépte, az általánosan beszéltetése megszüntetésével a távolsági forgalomban a beszélgetések számának apadását eredményezi.“

Ezek szerint azok a községek, amelyek jelenleg túl vannak terhelve és nagyon rájuk férne még egy vezeték, nem kapnak új vonalakat, hanem minden marad a régi-ben, mert a redukált beszélgetések számát a jelenlegi vonalakon is le lehet bonyolítani minden akadály nélkül.

Az igazgatóság rendelkezéseiből mindenestre nem kell arra következtetni, hogy egyáltalán nem építenek új vezetékeket, mert azokba a községekbe, ahol ez időszereint még nincs bevezetve a telefon, be fogják vezetni. Hogy a magán előfizetők száma nem fog növekedni az kétségtelen.

Hazafiság és hirdetés

Birói foglalás a matyók kiállításán.

Kellometlen emlékekkel hagyták el tegnap délután Nagyváradot a mezőkövesdi matyók. Olyan dolog történt velük Nagyváradon, ami még sehol sem fordult elő, amióta köruton vannak. Minden városban tárt karokkal várták őket, a közönség melegen pártfogolta a kiállítást. A nemzeti kultúra nevében hordták és hordják szét az országban a matyók exotikus szinpompáját.

Igy kopogtattak be Nagyváradon is Tudni kell azt, hogy az egész körkiállítást egy szövetség intézi. A szövetség utaztatja a három matyó asszonyt is, akik feltűnő ruházatukban jelennek meg az egyes városokban, hogy ezzel is érdeklődést keltsenek a matyók művészeire. Az asszonyokkal utazik egy mezőkövesdi tanító is, titkári minőségben, aki előre szervezi a kiállítást, gondoskodik teremről, reklámról stb. Természetesen igyekeznek minél kevesebbet keríteni a kiállítást.

Még a kiállítás megnyitása előtt megjelentek a lapokban az előzetes hírek. A közönség körében kellő érdeklődést is keltettek s valóban meg is érdemelte a kiállítás a legteljesebb erkölcsi támogatást.

Ennél a pontnál aztán lehet arról csevegni, hogy az ujság, amely alapján véve üzleti vállalat, hogyan fogja föl a dolgot? ... Kulturális és hazafias alapon-e vagy pedig üzleti alapon. Ha kulturális eseményt látunk a kiállításban, akkor rut dolog pénzt kérni a dicséretért. Ha azonban üzletnek nézzük a

matyók vállalkozását, akkor megfizettük a reklámot.

Ez a kérdés azért vált aktuálissá, mert a Nagyvárad című független politikai napilap Kágyi Lajos községi bíró előtt bagatell pört indított a matyók ellen 40 kor. és járulékaik erejéig. Ezt az összeget a reklámok megírásáért követelte Sas Ede, mint a lap tulajdonosa. Sietett igényét bejelenteni a Nagyvárad Napló is és csatlakozott a követeléshez ugyancsak 40 korona erejéig.

A községi bíró meg is ítélte a két lapnak a 40-40 koronát s mivel a matyók már készülődtek elmenni, nyomban elrendelte a biztosítási végrehajtást is. A városi végrehajtó megjelent a kiállításon és az érdekelt felek asszisztálása mellett lefoglalt négy darab igen szép munkát mintegy 300 korona értékben.

A matyó asszonyok csak bámultak. A titkár oda volt a meglepetéstől. Ilyen szegényen még nem érte őket. Tiltakoztak a lefoglalás ellen, mert a titkár szerint ők nem adtak megbízást Sas Edének, hogy róluk mit és mennyit írjon. Egyszerűen csak kérték a támogatását s ezért hajlandók voltak egy szép munkát adni honorárium képpen. Ezt azonban Sas Ede — mikor fizetésre került a dolog — nem fogadta el, hanem minden reklámsort, ami a Nagyvárad című független politikai napilapban megjelent a matyókról, 25 fillérbe számított és 63 koronás számlát küldött a kiállítás titkárához.

A titkár kijelentette, hogy ő ilyen nagy összeg kifizetésére nincs feljogosítva. Ennélfogva nem fizetheti ki. De ír a szövetség igazgatóságának és ha az belemegy a dologba, akkor készségesen kifizeti. Ámbár szerényen megjegyzi, hogy a többi lapot nem is kérte föl, mégis irtak, mert érezték, hogy nem közönséges üzletről, hanem kulturális és művészi vállalkozásról van szó.

Sas Ede azonban nem várta be az igazgatóság beleegyezését, hanem pörölt és foglaltatott. Mivel azonban a titkár nem akarta itt hagyni a négy értékes himzést, a saját felelősségére kifizette a 40-40 koronákat . . .

Az ítéletet megfélebbezte, mivel ő nem adott megbízást ekkora összegű hirdetésre és természetben kívánta honorálni a lapok szivességét.

Egész elkeseredve hagyták el a matyók ezt a várost, ahol minden csak üzlet. Persze szegények, ők nem rendeztek még képkiallítást Nagyváradon, hogy tisztában lehettek volna az itteni körülményekkel. Meg is mondták, hogy Kolozsvárott nem állanak szóba az ujságírókkal.

— Kimegyünk mi az utcára, mondták a matyó asszonyok. Hiszen minden városban úgy bámulnak bennünket, mint a majmokat.

Persze. Legjobb is ez a reklám. Ezt nem lehet megfizettetni.

Nyolc nap óta nincs vörheny betegülés.

A közegészségügyi bizottság ülése.

Nagyvárad város közegészségügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott dr. Grósz Menyhért elnöke alatt.

Dr. Mayer László v. főorvos bemutatta a városi tanács átiratát, amelyben véleményt kér egy hegyi orvosi állás rendszeresítése tárgyában. A főorvos az új állás rendszeresítését nem tartja szükségesnek, mert a hegyen lakókat az olasz kerületi orvos látja el, hanem javasolja, hogy évi 400 korona fuvardíjat állapítson meg a város a hegyi lakók intenzívebb orvosi ellátására az olasz kerületi orvos részére. A szakkbizottság a javaslatot elfogadta s a tanácshoz terjeszti.

A város tanácsa véleményt kér Kőszeghy József v. főmérnök vízvezetési viztelenítő szelep találmánya tárgyában, hogy a meg nem felelő régi viztelenítők helyett ajánlja-e ezek alkalmazását a közegészségügyi bizottság.

Kőszeghy József bemutatta az új találmányt s részletesen ismertette azt. A szerkezet teljesen alkalmas arra, hogy a kut-aknában levő fertőzött víz semmi körülmények között ne kerülhessen be a vízvezetékbe s így meg ne fertőzhessen azt, ami a jelenlegi viztelenítő csapoknál igen könnyen előfordulhat.

A közegészségügyi bizottság teljes elismeréssel nyilatkozott a kitűnő szerkezetről s véleményében azt szükségesnek, célszerűnek, sőt közegészségügyi szempontokból azt fontosnak tartja és ajánlja.

Dr. Mayer László v. főorvos jelentést tett a szakkbizottságnak, hogy a fertőző betegségek esetei állandóan és örvedetesen csökkennek Nagyváradon. Vörheny pedig ápril 1-től 8-ig egyetlen esetben sem fordult elő a város területén. A főorvos egyáltalában nem is emlékezik hasonló esetre, amikor nyolc napig nem fordult elő Nagyváradon vörheny. — A szakkbizottság a főorvos jelentését örvedetesen vette tudomásul.

Ezután Kellner György állami főállatorvos három előterjesztést tett.

Az elsőben elismeréssel nyilatkozik a vegyvizsgáló állomás vezetőjének működéséről, melyet a tej és a husneműek vizsgálata körül kifejtett. Kéri azonban, hogyha a vegyvizsgáló állomásnál személyzet szaporítás lesz, ez esetre a közegészségügyi szakkbizottság kérje az állatorvosi képesítéssel pályázó figyelembe vételét.

Hosszabb vita után a bizottság abban állapodott meg, hogy most nem foglalnak állást, hanem a bizottság jegyzőkönyvébe veszi azon óhajt, hogy a husneműek vizsgálatainál állatorvosi közreműködés is vételessék figyelembe.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA DAJKOVITS
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

Ugyancsak Kellner György javaslatára a bizottság örömet fejezte ki, hogy most már kiirták a pályázatot az új vágóhidé építésére; kéri a bizottság, hogy az építést mielőbb kezdesse meg a város.

Végül a piaci husárulást hozta szóba a főállatorvos s rámutatott a miniszteri rendeletre, amely szerint csak a miniszter által előírt sátrakban s letakarva szabad húst árulni. Kéri, hogy ennek végrehajtása és húsarnokok létesítése iránt keresse meg a közegészségügyi bizottság a tanácsot.

Gerő Ármin főkapitány kijelentette, hogy a főállatorvos által hangoztatott rendelkezés már végrehajtás alatt van. A húsarnokok létesítését a haladás és köztisztasági szempontokból helyesli s e tekintetben elfogadja a főállatorvos javaslatát.

Ilyen irányban határoztak.

Kapcsolatosan dr. Popovics Miklós kifogásolta az utcák seprésének mai rendszerét. Nappal porfelhő borítja az utcákat a seprés folytán. Kéri, hogy locsolás után seprésszen a város.

A főkapitány a felszólalást tudomásul vette s az ülés véget ért.

Sik Rezső az erdélyi havasok közt.

Vasuti kaiand.

A napokban komoly aggodalom borult az urakra a színházi irodában. Együtt ült már az egész direkció, mint minden nap délután öt órakor, de Sik Rezső nem volt még ott. Hiányzott Erdélyi Miklós jobbkeze, Ez pedig nagy baj, mert a direktornak szüksége van mind a két kezére. Erdélyi Miklós soha sem esinál semmit balkézrel. Csak a *Böskémet* vette meg balkézrel! . . .

Szóval Sik hiányzott. Az operettek és a francia vígjátékok árván maradtak. Az igazgatói tanács tanácsalansul nézett össze.

— Már most ki fogja ezeket referálni? Ki írja ki a próbákat?

— Még ez nem volna nagy baj, mondja Tóth Elek, de este játszania kell Siknek. És nincs senki, akit be lehetne ugrasztani a szerepbe.

Kerestették a lakásán Sik Rezsőt Őnagyságát könnyek közt lelte a direktorinasa.

— Mondja meg fiam az uraknak, hogy én sem tudom, hogy hol van Rezső. Tegnapelőtt Pestre utazott. Ma délre vártam haza. Nem jött! . . . Kint voltam az állomáson, a kis babát is kivittük a gyerekkocsiban, mert szép napos idő volt . . . Nem jött! Pedig határozottan azt sürgönyözte, hogy ma délután érkezik a gyorsal. Ugy félek, hogy történt vele valami baj.

Sik Rezső valóban Budapesten volt, a Színészegyesület tanácsülésére utazott föl. Feltétlenül meg kellett érkeznie azonban estére. Ő is tudta, hogy játszania kell és ha lemarad az előadásról, félhavi gázsijába kerül.

A színháznál a legnagyobb izgalommal lesték a sürgönykihordót. Elővigyázatból alarmirozták a tartalékdarab szereplőit. Hátha nem érkezik meg Sik! . . .

Ezalatt Sik Rezső boldogan aludt a gyorsvonat lefüggönyözött hálókocsijában.

Budapesten találkozott Mezei Ernővel, a debreceni színigazgatóval.

— Szervusz édes öregem, mondták egymásnak és nyomban elkezdtek vesézni egymást . . .

— Kedves Ernőkém hallom, hogy te vagy Középeurópa legtehetségtelegebb, de legszerencésebb színigazgatója. Irigylek érte!

— Látod, én rólad édes Rezsőkém, nem hallottam semmit. Hogy van az, hogy rólad nem beszélnek az emberek? . . .

— És így tovább. Szolnoknál elálmosodtak. Béreltek egy hálózszakaszt és Mezei megkérte Sik Rezsőt, hogy mondja meg az ellenőrnek, hogy öt Ladányban költse fel, mert át kell szállnia Debrecenbe.

— Csak feküdj le kérlek, aludj nyugodtan, majd én elintézem.

Sik kiment és beszélt az ellenőrrel.

— Nézze kérem: az az ur ott odabent Nagyváradon akar kiszállni. Én is, De engem költösn fel már Ladányban. Érti?

— Kérem szépen!

Sik előre örült, hogy hogyan fog dühöngni Mezei, mikor majd Ladány helyett Váradon találja magát. Ő is lefeküdt s jóízűen elaludt.

Ladányban az ellenőr felköltötte. Nesztelenül átment egy másik szakaszba aludni. Nem akart jelen lenni Mezei felébredésénél.

Az ellenőr nem is sejtette, hogy mi készül. Milyen figyelmes ez az ur, gondolta, nem akarja felkölteni a másikat a dohányzással. Mert Mezei antialkoholista.

Mezei, mikor felköltöttek Nagyváradon, egyáltalán nem tört ki. Tudta, hogy Sik hozatta Váradig. Elfogta az ellenőrt.

— Várjon csak barátom. Nézze itt van két korona magának. Azt a másik urat ne bántsa; meggondolta a dolgot. Tovább utazik Kolozsvárra.

Azzal Mezei leszállt és elégedetten mosolygott, mikor a gyors kirobogott a váradi pályaudvarról.

Valahol Csucsán körül Sik Rezső ijedten ugrott föl. Kinéz az ablakon. Vakító fehér hó csillog a hegyek fejen Pici állomás. Oláh menyecskek álldogálnak a kopasz vadszöllő venyigéje mellett.

— Kalauz! Kalauz! Hol vagyunk mi most.

— Ó, tessék csak nyugodtan tovább aludni, még messze van Kolozsvár. Csucsán vagyunk kérem csak.

Felesleges azt a vihart jelezni, ami Sik Rezsőből tört ki. Leugrott a vonatról. Az ellenőr abból is megérthette, hogy nagy baj van, mert nem kapott borraivalót.

Szerencsére a Körözsvölgynek van egy színházi vonata, amelyik este fél hétkor érkezik Nagyváradra. Sikk ezzel jött vissza. Kapott tegnap egy levelezőlapot Debrecenből ez a hat betű nevet rajta:

— Hahaha!

Rákóczi-nap.

Budapest, április 8.

A XII. ker. függetlenségi kör állást foglat Szekfü Rákóczi gyalázó közve ellen. Ezzel kapcsolatban mozgalmat indítanak, hogy Rákóczi születésének napját, április 8-át nemzeti ünneppé tegyék.

Gyermeknap Nagyváradon.

Értekezlet a városházán.

A Gyermekvédő Liga kibocsátotta kérelmét, hogy az eddigi évekhez képest a gyermeknapot ez esztendőben is megtartsák az országban.

A Liga gyermekvédő nemes célu intézményeit tudvalevőleg az évenként a gyermeknapokon begyűlt összegekből tartja fenn s ezért fordul ezuttal is a társadalomhoz, hogy adományaival továbbra is segítse elő a szegény gyermekek védelmére, istápolására irányuló törekvéseit.

Nagyvárad város társadalma a múltban megmutatta áldozatkészségét; remélhető, hogy a jövőben sem zárkózik el a nemes cél szolgálatától s az idei gyermeknap anyagilag is arányban fog állani azzal a buzgó munkássággal, amelyet a gyermeknap rendezése kifejt.

Tegnap délután Hlatky Endre főispán elnöklete alatt értekezlet volt az idei gyermeknap tárgyában a városházán, amelyen igen sokan vettek részt.

Hlatky Endre főispán köszönetet mondott a jelenvoltak megjelenéséért. A Gyermekvédő Liga megkereste őt, hogy a Gyermeknapot ez évben is tartsák meg Nagyváradon. Vázolta a cél nemességét s a Liga áldásos működését. Sajnálattal értesült, hogy Szücs Izsó távol lesz s így csak időnként vehet részt a Gyermeknap rendezésében, de azért az intéző-bizottság elnökségét elvállalta s ígéretet tett, hogy mindent megtesz a Gyermeknap érdekében. A közönségen áll, hogy filléreit áldozza a nemes célra. A jegyzőkönyv vezetésére felkérte dr. Sass Elemér főispáni titkárt, aki az írásbeli teendők végzését elvállalta.

Ezután bemutatta a Liga levelét, amelyben a Gyermeknap megtartását s a főispán közreműködését kéri.

Ezután elnökké megválasztották éljenzéssel Hlatky Endre főispánt. Társelnökké: özv. Des Echerolles Kruspér Sándornét, Molnár Gézanét, Nagy Odónnét, Petry Gyulánét, dr. Agoston Péternét, Szentlélek Kálmánét, Butyka Lajosné, özv. Bulyovszky Józsefnét, Diósi Lajosné, Reismann Mórné, özv. Grunwald Henrikét, Rimler Károlyt, dr. Agoston Pétert, dr. Edelmán Menyhértet és Verner Kálmánt.

Az intéző-bizottságot a következőkből alakították meg:

Des Echerolles Kruspér Sándorné, Paczák Kálmáné, Molnár Gézané, Boócz Gézané, Nagy Odónné, dr. Agoston Péter, dr. Agoston Péterné, özv. Bögös Lajosné, özv. dr. Bulyovszky Józsefné, Butyka Lajosné, Czeglédy Jeremiás, Dornyey Imre, Diósi Lajosné, Eleméry Ferenc, dr. Edelmán Menyhért, dr. Gyémánt Jenő, özv. Grunwald Henriké, dr. György Ernőné, Hegedüs Nándor, Huzella Gyuláné, Kőszeghy Józsefné, Jancsovits Jenő, Karácsonyi Géza, dr. Kiss Géza, Losonezy Gábor, dr. Mártonffy Marcell, Lukács Odón, dr. Moskovits József, dr. Moskovits Józsefné, dr. Istvánffy István, dr. Molnár Imre, dr. Kecskeméti Lipótné, Matkó Benjámin, Olasz Elemérné, Pallay Lajosné, Petrás János, özv. Rechtené B. Zsófia, Reismann Mórné, Sulyok Istvánné, Rimler Károly, Petry Gyuláné, dr. Orley Györgyné, Lukács Odónné, Szücs Izsó, özv. Személyi Kálmáné, Szentlélek Kálmáné, Szontágh Gusztávné, dr. Thury Lászlóné, Werner Kálmán, Vasady Lajos, dr. Edelmán Menyhérté, Mikes Odón, Lázár Mártonné, Szombathelyi Sándor, Molnár Imréné, Belezna Antalné, dr. Popper Akosné, Adorján Arminné, Sonnenfeld Adolfné, Szombathelyi Sándorné, dr. Poór Ernőné, Schütz Albertné, Darvasy Lajosné, Szántó Lajos, Kiss Dómené, Füredi Lászlóné, dr. Berkovits Renéné,

dr Perczel Adolfné, Darvas Istvánné, Pap Coriolánné, Gerő Arminné, Vadász Albertné, May Sándorné, Kolozy Béláné, Sas Edéné, Laszky Arminné, Fehér Dezsőné, Sal Ferencné, Gellért Lászlóné, özv. Óváry Sándorné, Sebestyén Dezsőné, A társulat tagjai, Eleméry Ferencné, Réz Mihály, Szabó Károly, ifj. Mónus Sándor, valamint a taatesület tagjai.

Az intéző bizottságot felhatalmazták, hogy még a bizottságot kiegészítse.

Titkárok: Karácsonyi Géza és dr Sass Elemér.

Elszámoló bizottság: elnök dr Martonffy Marcell, tagok: dr Edelmann Menyhért, Karácsonyi Géza, dr Sass Elemér, Szűts Izsó.

Szűts Izsó javasolta, hogy az urnákhoz védnököket válasszanak, akik felkérjük a hölgyeket, hogy az urnákhoz üljenek.

Az intéző bizottságra bízták, hogy ha szükségét látja, e tekintetben intézkedjék.

Felmerült az a kérdés, hogy tavaly olyanok is gyűjtöttek, akik nem voltak megbízva, még pedig ridiküllel, nyitott dobozokkal. Ezen visszaélések meggátolásáról az intéző bizottság gondoskodik.

Tervbe van véve népünnepély, színházi, esetleg más kabaré is, amelyek rendezésével Losonczy Gábort bízták meg, a részletekre nézve azonban az intéző bizottság intézkedik.

Az egész ünnepély két napra van tervezve s azt valószínűleg június elsején tartják meg.

Az intéző bizottság nagy buzgalommal lát az ünnepély előkészítéséhez, hogy minél fényesebb eredményt érjen el.

..HIREK..

■ ■ ■ Nagycsütörtök.

Ma van az Oltáriszentség szerzésének napja, ez az a nap, melyen Jézus ünnepélyes utolsó vacsorát rendezett apostolainak s amely napnak éjjelén elfogták őt a zsidók főtanácsának poroszói.

Tegnap zörgő vecsernye volt a székesegyházban, hol a papság elénekelte a szent zsolozsmákat. Az istentiszteleten jelen volt Széchenyi Miklós püspök is. A vecsernye végén a klerikusok megerősített énekkara a „Miserere“-zsolozsmát énekelte rendkívül meghatóan, a legnagyobb precizitással.

Ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban nagymise lesz, melyet gróf Széchenyi Miklós püspök szolgált. Mise közben lesz az olaj és krizma megszentelése. Glóriakor nemulnak el a harangok jelezve az egyház gyászat Krisztus szenvedésének emlékeztetését.

Az oltárokat megfosztják ékességeiktől, az Oltáriszentséget mellékkápolnába vagy mellékkoltárra viszik s azért ma utoljára lehet áldozáshoz járulni, a nagyszombati mise befejeztéig nyilvános áldozás nem lesz.

Mise után a püspök megmossa a 12 apostol lábait Krisztus alázatosságára emlékeztetve, ki utolsó vacsorája előtt megmosta apostolai lábait. A délben a püspök megvendégeli a 12 öreg apostolt. Déli fél 1-kor a papság szeretetlakomára megy a püspökhöz.

A mise alatt a székesegyházi énekkar a következő műveket adja elő: Introitus, gregorian choral. Kyrie-Gloria Weirichnak in honorem Seti Antonii irt miséjéből zenével. Credo, Sanctus Benedictus, Agnus Dei Hrein-

berger miséjéből. (A capella) Grand, Cristus factus est. Off. Dextera Domina (Leitner) Aldozás alatt Pater noster, Inter vestibulum Kerschtől.

RIMLER KÁROLY milliók kölcsönt szerzett.

*

Annyi keresgélés és fáradságos tárgyalások után végre sikerült Nagyvárad városának kölcsönhöz jutnia. Rimler Károly polgármester vasárnap Budapestre utazott, ahonnan tegnap este érkezett haza. A polgármester — mint azt a Tiszántúl megírta — itt folytatott tárgyalásokat különböző pénzesportokkal.

A tárgyalások már-már holtpontra jutottak, azonban Rimler Károlynak sikerült olyan kivezető utat találnia, amelyen összhangba lehetett hozni a pénzügyi érdekeit. Hoványi Géza képviselővel vállaltva igyekeztek minél előnyösebb feltételek mellett megkötni az ügyletet.

A polgármester teljesen precízre hozta a kölcsönt s a legnagyobb óvatossággal ment bele. Ugy, hogy a város egész nyugodtan fogadhatja el a polgármester által proponált formulát. A kölcsönt a Wiener Bankverein fogja adni s ha teljesen sikerül a dolog, akkor már a nyár elején be lehet állítani a városi gazdasági politikába a milliók kölcsön nagyszerű hajtóerejét.

A kölcsönt előbb a tanács elé terjesztik, de lehet, hogy már a mai közgyűlésen szó esik róla.

* **Bérmálás az egyházmegyében.** A tavasz folyamán gróf Széchenyi Miklós püspök bérmaköruttra indul, hogy a bérmálás szentségét kiosssa s a következő sorrend szerint fogja az egyes plébániákat meglátogatni: május hó 2-án Kraszna; 3-án Szilgyosmyó és Selymesilosva; 4-én Magyar-patak; 5-én Zilah és Szilágygöresön; 6-án Zsibó; 7-én Szilágyoseh; 17-én Margitta; 18-án Szentjobb; 19-én Micske; 20-án Berettyószéplak; 21-én Bodonos; 24-én Tasnád; 25-én Tasnadszántó; 26-án Érmindszent; 27-én Királydaróc; 28-án Szalacs; 31-én Nagyváradon lesz a bérmálás, idejőnek Váradszöllös, Váradszentmárton és Bihar-püspöki plébániáról is a bérmálandók. Kárászteleken az ősz folyamán lesz a bérmálás s ugyanakkor fogja a püspök felszentelni a most épülő új templomot is.

* **Városi közgyűlés.** Ma, csütörtökön délután tartja április havi közgyűlését Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés valószínűleg csendes lefolyású lesz s így estig letárgyalják az összes ügyeket.

* **II. Magyar Nemzeti Zarándoklat Lourdesba.** Gróf Mailáth, gróf Zichy és Fischer-Colbrie megyéspüspökök védnökségével egy nagyobb papi bizottság gondos rendezésében f. é. július hó 24-én kényelmes különvonaton indul Pádua-Róma-Lourdes-Páris és Einsiedeln érintésével, amely 20 napra terjed és a II. osztályon 480, a III. osztályon 295 koronába kerül. Tekintettel a már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődésre, a jelentkezések június hó elsejével lezártnak. Magyar, német és tót nyelvű programokat készsággel küld az érdeklődőknek Gaibl Sándor pápai prelátus, apátkanonok, Pozsony, Káptalan-utca 3.

* **Nincs már hamis tej.** Ez épen olyan hihetetlenül hangzik, mint a „nincs többé kopasz fej!“ felkiáltás. Csak hogy a tej körül nagyobb az igazság. Tegnap a rendőrbíróóság tevékeny fogalmazója, Kolontáry János hivatalos statisztikát tett elénk, amelyből kitűnik, hogy két nap alatt közel nyolcvanezer liter tejet vizsgáltak meg és ebből csak 30-40 liter volt hamisítva. Ez aztán eredmény! A folytonos tejraziák és szigorú büntetések ime ezt a pompás kimutatást adták. A rendőrség és a fővegyész meleg elismerést érdemel ezért, csak annak az óhajnak adunk kifejezést, hogy eddigi éberségüket továbbra is tartsák meg.

* **A mumus.** A sajtóankéten igen szép számban vonultak föl az újságírók, de ott voltak a kiadók is. Utóvégre az ő bőrük-ről van szó, mert a kártérítési kötelezettség az övék. De az egész törvény inkább csak íjesztő mumus, mert a szeszáción sajtó eddig is tiszteletben tartotta azokat a kereteket, amelyeket a becsület, családi szentély, a józanság állított elénk. Csak a bűnügyi riportok fognak összességben zsugorodni. Az új törvény elvette az élet, a szenzációs oldalát ezeknek a közleményeknek. Mert április 12-től nem irhatjuk meg pl. egy gyilkosságnál, a nyomozást, a nyomozás eredményeit, a hatóság intézkedéseit, hogy milyen irányban kutat vagy kit gyanúsít. Egyszerűen csak a tény és az elkövetés részleteit hozhatja nyilvánosságra a sajtó. Az anket Gerő Armin vezetése mellett folyt le. A főkapitány kiemelte, hogy itt Nagyváradon igazán csak a múltban garázdálkodott egy-két utcai lap, de a sajtó tekintélyes képviselői mindig hivatása magaslátán tudták tartani a zurnalisztikát. Mivel a sajtótörvény végrehajtási rendelete szerint a kir. ügyészség ad engedélyt a nyomozás alatt álló bűnügy közlésére, indítványozza, hogy a sajtó képviselői keressék föl Baróthy Pált a kir. ügyészség vezetőjét, hogy adjon direktívát a törvény kezelésére, alkalmazására vonatkozólag. Baróthy Pál mindig díszes liberalizmussal kezelte a sajtó ügyét s már most is kijelentette, hogy ő is anketet szándékozik tartani, amelyen részletesen, konkrét esetekkel megvilágítva fogja ismertetni felfogását.

* **Mozielőadások Nagypénteken és Nagyszombaton.** Régen követett helyes eljárás, hogy a nagyhét két utolsó napján: Nagypénteken és Nagyszombaton a színházak és más hasonló szórakozó helyek zárva vannak, nem tartanak előadást. Ez így volt eddig Nagyváradon is. A szintársulat most is tekintettel van erre s a Szigligeti színházban holnap Nagypénteken és Nagyszombaton nem tart a szintársulat előadást. A mozik azonban tisztán az üzleti alapra helyezkednek s mindkét este előadást rendeznek. Pedig ha a tulajdonosok nincsenek is tekintettel a keresztény közönségre, amely pedig látogatóiknak tekintélyes számát tesz, saját hitsorsosait vehetnék tekintetbe, akik pénteken este ülnek egyik legnagyobb ünnepüket a Passzah-estét, amelyet minden hithű zsidó családja körében tölt el. Vagy azokra számíthatnak, akik esupa tüntetésből is felkeresik a mozit ez estén, nehogy „bigottaknak“ tartsák őket? Szerencsére ilyenek azonban kevesen vannak.

* **Kérelem.** Egy nyomorgó, szegény öreg iparos kér a közönségtől könyöradományt. A megvakuláshoz közel, 60 éves korban munkát sehol sem kap, mert már agg kora miatt is munkaképtelen. Lakása: Szent János-utca 45. sz. alatt van, ide kéri juttatni az alamizna filléreket.

*** Kiskovács pusztulása egy horvát vállalat miatt.** A magyarsékei járás egy kis községének Kiskovácsnak a nyugalmát, biztonságát pár év óta sajátos körülmény zavarja meg. A folyón keresztül folyó patak, mely eddig a legnagyobb áradás alkalmával is nyugodtan viselkedett, most pár év óta minden nagyobb esőzés alkalmával kilép a medréből és végigpusztítja a kis falut. A sok kiöntés annyira tönkre tette a partot, hogy a napokban tizenhárom család volt kénytelen otthagyni a házát és más vidékre költözni. Az ár tizenhárom házat a lakhatatlanságig tönkre tett. A szerencsétlen, hajlékaikból kiüldözött emberek végre is a jegyzőhöz folyamodtak segítségért. A panasz alapján Ertsey Zsigmond magyarsékei főszolgabíró tegnap jelentést tett a dolgról az alispánnak. Érdekes dolog jutott nyilvánosságra a jelentés kapcsán. Kiderült ugyanis, hogy a patak partján a Horvát Nemzeti Bank szabadkai fiókjának egy iparvasutja fut végig. Az iparvasut töltsései a patak folyását teljesen átalakították, úgy, hogy a víz most új utat keres magának a lakosság kárára. A főszolgabíró kéri az alispánt, hogy a patak szabályozása iránt tegye meg a szükséges lépéseket, még pedig a főként érdekelt horvát bank bevonása mellett.

*** Tüntetés Amerikában Károlyi Mihály ellen.** Kábeljelentések szerint a newyorki magyarok hétfőn este a Public-Halban nagy gyűlést rendeztek, amelyen Károlyi Mihály is részt vett. Az Amerikában élő tótok és csehek egyesületei még Károlyi megérkezése előtt elhatározták, hogy gróf Károlyi Mihály ellen amerikai körútja alkalmából tüntetéseket fognak rendezni. A Public-Halban a newyorki Slovenski Polek nevű tót egyesület és Ceska Jedina nevű cseh egyesület néhány száz tagja is megjelent és gróf Károlyi Mihály beszédét füttyléssel és lármával akarták megakadályozni. A gyűlésen megjelent mintegy ezer főnyi magyarságot végtelenül fölháborította a csehek és tótok viselkedése és ki akarták verni a zajongókat. Csak a magyarok vezetőinek tapintatos közbelépése akadályozta meg a verekedést.

*** Titokzatos szolgabíró.** Még januárban történt, hogy egy fiúmei szállodában meghalt egy intelligens kinézésű ember. A szálloda portásának Bodroghy Tihamér nagyváradai szolgabíró neve alatt volt bejelentve az illető. A rendőrhatalóság megindították a nyomozást, azonban Bodroghy Tihamérról a nagyváradai rendőrség nem tudott semmit. Az ügy azóta még mindig nincs tisztázva. Tegnap Fráter Barnabás alispánt kereste meg a fiúmei rendőrség, hogy nem szolgált-e a vármegye kötelékében Bodroghy.

*** Hamis nyomon.** Tegnap megírtuk, hogy Hetényi Imre dr detektívönkhelyettes Kovacevics Miklós detektív kíséretében Úszkúbe utazott, hogy kétségtelenül megállapítsa, vajjon az az ember, akit az úszkúbi rendőrség őrizetbe vett, valóban Katareu-e? Ma reggel érkezett meg Hetényi Imre dr-nak Úszkúben feladott távirata, amely közli a főkapitánysággal, hogy az ott letartóztatott ember nem Katareu. Tegnap jelentés érkezett, amely szerint a bombamerénylet másik tettesét, Kirilovot Szófiában íllismerték és Székely László rendőrfogalmazót Szófiába küldték a merénylő kézrekerítésére. Ma már Szófiából is megérkezett Székely László jelentése, amely közölte a főkapitánysággal, hogy ez a nyom is hamis.

*** Házassági hirdetések.** X. Pius pápának néhány ünnepet eltörölő intézkedése nem tiltotta el, hogy a házassági hirdetések ezeken az ünnepeken is történhessenek. Azóta a szentszék úgy rendelkezett, hogy a főpásztorok engedélyt adhatnak a hirdetésre ezeken az ünnepeken is. Gróf Széchényi Miklós püspök most adta meg az engedélyt egész egyházmegyéjére s így hirdetések lesznek az eltörölt ünnepeken is, mivel az istentisztelet az eltörölt ünnepeken is a szokott ünnepélyességgel fog megtartatni.

*** A vadaskert tolvaja.** A fegyűvásárhelyi esendőrség már hetek óta figyel az ottani határban lévő bekerített vadaskertet. Ejjelenként, vagy napközben is egy-egy őrizetlen órában be-be lopózott valami ismeretlen tolvaj és rendszeren megdézsmálta a vadállományt. Hosszu figyelésnek végre meglelt a kellő eredménye. A esendőrijárőr ugyanis elfogta Varga Péter váradalpári cigányt abban a pillanatban, mikor az egy pompás vadpulykával a hóna alatt kitélé igyekezett a kerítésen. A finom pesenyére éhezett cigányt az ügyészségre kísérték.

*** Az Andrányi-cég nem szűnik meg.** Báró Andrányi Károly halálával kérdéses volt, hogy városunk hatalmas vas-nagykereskedése folytatni fogja-e üzletét. Ennek a nagyforgalmu, régi üzletnek fennmaradása közérdek s megnyugvással vettük az özvegy alábbi értesítését, hogy az üzlet veretését átvette s tovább fogja folytatni. Ertesítés! Tisztelettel értesítem b. üzletfeleimet, hogy megboldogult férjem elhalálása folytán úgy az aradi, mint a nagyváradai üzletet változatlanul tovább fogom vezetni. Özv. báró gyoroki Andrányi Károlyné.

*** Ágostonék Várad-Velencén.** Ugyilátszik a szabadkőművesek nagyváradai helytartója és fullajtárjai nincsenek megelégedve toborzásuk eddigi eredményeivel, s most az iparosok és más kisebb ekzsiztenciák mellett a román nemzetiségű polgároknál próbálnak szerenését. Megalakították nem régen a Polgári Kört s abba becsalogatták azokat az iparosokat, akik nincsenek megelégedve semmivel: sem az ipartestület, sem a város működésével. A napokban pedig Várad-Velence egyszerűbb népének a „megdolgozását” vették Ágostonék munkába, tekintettel különösen az ottani nagyszámu román polgárokra. Ágoston Péter, Dutka Ákos, Nagy Dezső tanító stb. közreműködésével társaskört alakítottak, amelynek tagjai főleg románok. A cél világos: ezeket a szegény embereket is megakarják nyerni azoknak a világboldogító eszméknek, melyeket a Rhédey-kert melletti vakoló műhelyből boesátanak ország-világgá. Most már megértjük, hogy dr Ágoston Péter főmester és páholy testvérei miért tolták fel magukat a nemzetiségi kérdés minapi vitájában a nemzetiségiek vélt sérelmeinek olyan heves szónokaiává és a nemzetiségiek jogainak oly elszánt védőivé. Ezért volt volt hát szükség az egész vitára.

*** Uj tolmács.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a nagyváradai kir. törvényszék elnöke Rokszin János ügyvédi írnok, nagyszalontai lakost a nagyszalontai járásbíróshoz állandó oláh tolmácsesá nevezte ki.

*** Szőlőkaró** első osztályu száraz, bármily mennyiségben, jutányos áron kapható: Weiszberger és Társa cég várad-velencei fatelepén. Helyi és vidéki telefon 688. szám.

*** Eladó házak.** Sal Ferenc-utca 13 szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így uagy haszonnal keesegtető biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsös, továbbá Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x A mult év folyamán az igyekvő szőlősgazdák közül is sokan kárt szenvedtek a peronosporától, mert a mostani időjárás folytán nem voltak képesek szőlőjüket idejében bepermetezni. Ezt a veszedelmet felére lehet csökkenteni a „Tempus” permeszórócsó alkalmazásával, mely bármely permetezőgépre szerelve a munkaképességet kétszeresére emeli. Egy közönséges háti permetezővel, ha azon „Tempus” permeszóró van 2 k. hold szőlőt (vagy 4 hold répát) lehet naponként megpermetezni.

x A korzó szenzációs látványossága lesz az a ragyogó, világvárosias üzlethelyiség, mely a jövő héten nyílik meg a zárda épületében. A Trieszi Káv, Tea és angol rum közvetlen behozatala című nagyszabású vállalat ez, melynek tulajdonosai széles körben előnyösen ismert nagyváradai kereskedők, Aszódy és Palotai. Ilyen üzletek csak a tengerparti nagyvárosokban vannak s bizonyos, hogy Aszódi Mihály, az üzlet társtulajdonosa, a kitűnő renoméjú kereskedő nagy szolgálatot tesz a fogyasztó közönségnek a fényes új cég megalakításával. A vállalatot, mely a fejlődő Nagyvárad kereskedelmi összeköttetését a külfölddel állandóan fenntartja s a város kávépiacát fejleszti, díszére fog válni a városnak.

x Letarolt gyönyörű hóvirágok feküdtek a napokban az „Ujvárosi drogueria” asztalán. Sajnálattal nézte az ember, hogy préselték agyon a gyönyörű fehér virágokat, hogy kivonatából hathatós arckrémeket készíthessenek azon hölgyek részére, kiknek arcára a tavaszi szellő kihozta a szeplőt és májfoltot. Ezen szépségi hibák már 1 tégely „Hóvirág krém” elhasználása után csodásan eltűnnek. Ára 80 fillér.

x Warhanek halkonzervgyári lerakat Kossuth-utca, Sas palota Aszódi-nál. Bőjti idényre megjöttek a friss halkonzervek: Ostseetejes 16 fillér, ruszli nagy 4 fillér, göngyhering 10 fillér, file 6 fillér, pácolthering 12 fillér, borshal 2 fillér, mustár hering 16 fillér, angolna dekája 4 fillér, 1 doboz halsaláta rendkívül finom 50 fillér. Szardiniák gyári árban. Rendkívül sok féle tengeri halak.

x A legujabb párisi kalap-ujdonosságok egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlesebb és a legujabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

x Kossuth-utca 2. sz. házban a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Tölgyszőlőkaró hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Bihardobrosd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11—95.

x ZOMBOR SANDOR sebész-orvos műszer-kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

* **Ritók Zsigmond-utca 21. szám** alatt 5 szoba, 2 előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara és cselédszobából álló lakás május elsejére bérbe kiadó. Jelentkezhetni a Bihar-megyei Takarékpénztárnál.

x **Kiadó lakások.** Szőlős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csiki-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 6 szám.

x Női finom párthi fél cipők K 5, női finom chevró v. bokszi fél cipők K 6, női finom amerikai fél cipők K 7, női finom bársony fél cipők K 6, női finom bagarie fél cipők K 10, férfi chevro v. bokszi cipők K 8, férfi amerikai cipők K 10 férfi divatos kalapok 3 koronától kezdve. Fehérneműek és uridivat cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása **Fekete Jenőné** Szt. János-utca Kispipa mellett.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

**Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.**

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtök: Gyurkovits leányok. (Feledi Ciska fellépte.)

Péntek: Szünet.

Szombat: Szünet.

Vasárnap d. u.: Mértföldkövek; este: Kis király.

Érdekes repriz. Már régen nem látta a nagyváradai színházi közönség Horvay Feri, a sneidig bácskai gegtry és a pajzán Gyurkovits Mici históriáját, amely egyike Herczeg Ferenc legjobb színpadi alkotásainak. Ma, csütörtökön este eleveníti fel a színtársulat vigjáték ensembléje ezt a bájos vigjátékot, amelynek előadása során Mici szerepében Feledi Ciska mutatkozik be Sik Rezső egyik fiatal, talentumos tanítványa.

Mértföldkövek. Husvét vasárnap délutánján a Mértföldkövek lesz műsoron. A rendkívül kedves, megkapó meséjű életkép előadása iránt igen melegen érdeklődik a publikum amely máris gondoskodik arról, hogy az előadásra jegyeket biztosítson magának.

A kis király. Ez alatt a cím alatt ne sejtsem a nyájas olvasó egy új színpadi alkotást, amely tán most kerül bemutatásra, hanem csak arról van szó, hogy egymást követik a műsorban a Kis király, amely vasárnap este és a Mozikirály, amely hétfőn délután kerül színre. Mindkét operettet a közönség kedvence műsordarabja közé számíthatjuk.

Matyólakodalom. Hétfőn este, bérlétszünetben kerül bemutatásra nálunk Garamszögi Sándor pompás falusi története, a Matyólakodalom. A bérlétszünetes előadásra a bérlők jogait az igazgatóság vasárnap délig tartja fenn.

IRODALOM

A clematisos udvar. Igen szép kiállításban jelent meg a könyvpiacón Tabéry Géza új könyve A clematisos udvar. A fiatalos erővel megírt novellákról még elmondjuk véleményünket.

REPORTÁZS

A NAC választmányi ülése. A NAC választmánya ma, csütörtökön este fél 9 órakor a Pannonia-kávéház külön termében ülést tart.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

§ **15 évi fegyház.** A nagyváradai kir. törvényszék esküdtbirósága a múlt évben életfogytig tartó fegyházra ítélte Gyengy Gavrilla Tódort. Az oláh legény szerelmes volt a sógorasszonyába s mivel a szép fiatal asszony nem hallgatta meg, egy őszi délután késsel agyonszurta. Az elítélt semmi ségi panaszt jelentett be az ítélet ellen. A Kuria tegnap tárgyalta az ügyet, az ítéletet megváltoztatta s a legényt a 92. § alkalmazásával 15 évi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK

Tisza Geszten.

Budapest, április 8.

(Saját tudósítónktól.) Tisza István gróf a husvétii ünnepekre ma délben Gesztre utazott.

Felmentett hadnagy.

Arad, ápril 8.

(Saját tud.) Dobó Árpád volt esendőr-hadnagy agyonlőtte feleségét Porzsolt Zsuzsánát. Heves szóváltás volt köztük s a hadnagy négy golyót röpített felesége testébe. Az esküdszék nem bűnösnek mondotta ki, mire a törvényszék felmentette. Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

Száműzött nagyherceg.

Szentpétervár, április 8.

Dimitri nagyherceg, a cár unokaöccse, ma cári ukázra azonnal elhagyta az orosz fővárost. A nagyherceg feleségül akarta venni egy orosz tábornok feleségét. Ezért lett kegyvesztett a cár előtt. Dimitri Kairóba utazott. A tábornok felesége követte a nagyherceget Kairóba.

Dühöngő adós.

Békéscsaba, április 10.

Lengyel Lajos ellen ma foglalást akart foganatosítani Losmiedt Ignác, aki Fisch becsüssel és két cendőrrrel jelent meg az adós lakásán. Lengyel revolvert rántott, lelőtte a végrehajtót, megsebesítette a becsüst és az egyik csendőrt. Letartóztatták.

Orosz kém szökési kísérlete.

Grác, apr. 8.

Janorics Sándort a gráci orosz anarchisták megakarták szöktetni. Az örököt kloroformmal altatták el, autót állítottak a fegyház ablaka alá és Jandarics kiugrott az ablakon. Egy vasrudban fönakadt. Az őrség rálőtt a menekülő autóra. Jandricsot más cellába zárták.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irtá: Cseres Andor. 23.

És az asszonyka neki keseredve rohant a másik szobába.

Lindenfeld Ábrahám hosszan, megütődve nézett utána. Elérte azt, amit elérni nem akart, kiméretlen bírálatával beleszerelmesítette leányát, az asszonykát a ve-zérférjébe.

— Hát így vagyunk! — mormogta fogai között a vén ember, — fiam, Salamon, te aligha későn nem érkezel haza nagy terveiddel!

Az ősz hajú és ősz szakállu ember kifordult a szobából, hogy bele temetkezzék a kint levő élet zsvájába; annyira fájdalom hatással volt reá leányának legutóbbi rikoltozás, hogy pillanatra el akart feledni mindent, ami körében közvetlen élt.

Brinza Salamon felesége pedig berohant a szomszédaszobába, melynek asztalán nagy, aranykapsos, arcképet tartalmazó album feküdt, felnyitotta azt remegő kézzel vonta ki keretéből a nagy férfi arcképet, ajkaihoz vitte, forró csókokkal és könyekkel öntözte:

— Oh te édes, te nagy, te szent! — sóhajtozta, maga elé tartva a fényképet, — el akartak tőlem szakítani, pedig a szívemhez nőttél úgy, hogy meghalok, ha letépnek róla.

Itt kissé megpihent, azután ismét csókolgatta, kebléhez szorongatta és sirt és kaegott, valóságos histeriás nővé lett ama cím alatt, hogy nem engedni megölni az ő egyetlenét, inkább vele hal.

Pedig dehogyan halt vele, a nagy férfi sem halt meg, ő sem, soha más helyen nem is találkoztak, csak a szabad gondolatok tüzfészkében, amikor is asszonyka pirulva érezte karját a nagy férfi karját és a nagy férfi úgy tekintette őt, mint apró játékszert, amellyel csinján kell bánni.

Természetes, hogy a többi asszony és leány egytől-egyig irigyelte a nagy férfi kitüntetését, melyet — szerintök — méltatlanra pazarolt.

Az eképen megtámadott társadalom fezegetett s lebontani szándékolt korlátain kívül Bomlódiaiban veszedelmes mocsárláz, a herpeslabialis bomlódiana ütötte fel a fejét.

Ez a különleges betegség csakis Bomlód városra területén és társadalmi köréből szedte áldozatait, olyan területen, ahol csapadék, folyó, vagy esermelyvíz által okozott mocsár

épen nem volt és amely nevet egy budapesti, különleges betegségekkel foglalkozó orvos adta neki.

A herpeslabialis bomlódiant ott kezdődött, ahol komoly és tudományos szakemberek, sociologusok hirdették ifjak és leányoknak, férfiaknak és asszonyoknak a tant, hogy a szülőknek nincs joguk hálát követelni a gyermekektől, hogy jövőben csak az szül, aki akar, hogy az állat az emberben az erény, hogy a tekintélyek kora lejárt, hogy a tömeg-vallás babonáság, hogy a társadalmi élet korlátai merénylet az emberi jog ellen, hogy az ösztön a létfontartó erő és a többi.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	— — —	12.71
Buza májusra	— — —	12.55
Buza októberre	— — —	11.46
Rozs áprilisra	— — —	10.40
Rozs októberre	— — —	8.79
Zab áprilisra	— — —	7.82
Zab októberre	— — —	7.83
Tengeri májusra	— — —	6.80

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	811.50
Osztrák hitelrészvény	—	615.—
4%-os koronajáradék	—	81.90
Osztr. magy. államv.	—	708.—
Jelzálogbank	—	423.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	501.—
Hazai bank	—	280.—
Magyar bank	—	507.25
Keresk. bank	—	3642.—
Rimamurányi	—	650.—
Salgótarjáni kőszén	—	708.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1054.—
Közuti vasut	—	626.—
Városi villamos	—	320.50
Adria	—	606.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felölös:

Dr. KRÜGER ALADAR.

Ha nincs meglegedve

szabójával, me drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA utiszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnentfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkali és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Nagyvárad város jéggyára
rendes nyári szállításait megkezdette

Előjegyzések 1 napi $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ tábla
vizvezeteki vizből készült
szült higienikus műjég

szállítására kérjük levelezőlapon vagy
telefonon (651. szám) továbbítani.

A pontos és előzetes kiszolgálásról gondoskodik:

Nagyvárad város jéggyára

Mezey János és Társai

Nagyváradon,

Szent László-tér és Teleki utca sarkán.

Bőjti idényre: Étolajok, minden-nemű páczott halak, csemege sajtok, vaj és turó különlegességek, főzelék conservek aszalt és friss gyümölcsök.

Tisztán kezelt asztali ó- és új borok, desert borok, pezsgők, bel- és külföldi likőrök és cognakok.

Legfinomabb faj-kávékeverék, gyorspörkölőn egész napon át folyton pergelve bármily mennyiségben.

Husvétra prágai és kassai sódar.

Ajánljuk még

MAUTHNER-féle gazdasági vetemény és virágmagvakat. Arankamentesség és legmagasabb c-irázóképességért teljesen szavatolunk.

A n. érdemű közönség szives pártfogását kérjük mély tisztelettel

Mezey János és Társai

Telefon 249.

Telefon 249.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy a Lukács György-u. 24. sz. alatt egy ujonnan berendezett

mészáros
és hentes

üzletet nyitottam.

hol a legkitünőbb hentes áruk szalonna, zsir, háj és mindenféle hidegfelvágottak füstölthusok stb. kapható olcsó és pontos kiszolgálás mellett. — A n. é. közönség szives pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

Szilágyi J.

mészáros és hentes.

Helyi és vidéki telefon 13-87.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyvárad-i tüdővész ellen védekező egyesület szanatoriumának építő bizottságától nyert megbízás folytán a szanatorium vas- és fabutor berendezésének, valamint egyes kárpitos munkáknak vállalati uton leendő biztosítása céljából, folyó évi április hó 17-ik napján délután 5 órakor, a városház bizottsági termében zárt ajánlati versenytárgyalást fogok tartani.

A szóbanforgó munkák a következők:

I. Vasbutor munkák: ágyak, éjjeli-szekrények és fekvő székek szállítására.

II. Asztalos munkák: asztalok, székek, ruhaszekrények és a segédorvos lakás asztalos munkáinak szállítására.

III. Kárpitozó munkák: egyes kárpitozott butorok, valamint afrik- és lószőr ágyneműk szállítására.

Az ajánlathoz a bánatpénz leételét igazoló nyugta csatolandó. — A bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a Nagyvárad-i Magyar Bank pénztáránál teendő le az ajánlati összeg 5 százaléka erejéig.

Ajánlatot csak erre a célra készült ajánlati úrlapon, az egységárak megjelölésével lehet tenni — A megfelelő ajánlati úrlapok és az ajánlati minta Nagyvárad város mérnöki hivatalánál díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatok alulírott építő bizottsági elnök kezeihez (Káptalansor) folyó évi április hó 17. napjának déli 12 órájáig sértetlen zárt és lepecsételt borítékban nyújtandók be. Az ajánlatok az építő bizottság jelenlétében nyilvános ülésen fognak felbontatni.

Az építő bizottság fentartja a jogot, hogy a beérkezett összes ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson, vagy az ajánlatoktól függetlenül bárkit is megbizhasson a munkák illetőleg szállítások teljesítésével.

A versenytárgyaláson csak magyar honos vehet részt. Az ajánlott butoroknak hazai gyártmányoknak kell lenniök.

Az ajánlattevők kötelesek az összes butoroka, illetőleg kárpitos munkákat folyó év május hó 22-ik napján déli 12 óráig az egyesület nagyvárad-i szanatoriumába beszállítva s elhelyezve az építő bizottságnak átadni.

Az egyesület építő bizottsága a beszállítandó butorokat illetőleg kárpitos munkákat a szanatoriumba a beszállítástól számított hét napon belül átveszi s a jó anyagból és jó munkával készített, a mintáknak, illetőleg a bemutatandó rajzoknak megfelelő kifogástalan minőségű butorok és kárpitos munkák árát az átvételtől számított két héten belül ajánlattevőnek kifizeti. A meg nem felelő szállítmányokat az építő bizottság visszatárolhatja. Köteles a vállalkozó ebben az esetben a kifogásolt butorokat, illetőleg szállítmányokat a helyszínről haladéktalanul eltávolítani s a hiányokat a felhívástól számított egy hónapon belül pótolni.

Ebben a tekintetben a munkák, illetőleg szállítások végrehajtására vonatkozólag az állami általános feltétel füzet határozmányai, valamint az asztalos és kárpitos munkákra vonatkozó részletes feltétel füzetek határozmányai irányadók. Nagyvárad, 1914. április 6.

FETSER ANTAL,

felsz. püspök,
az építő bizottság elnöke.

Sok időt és oldatot takarít meg az, aki összes permetezőgépeit

„TEMPUS“

permeszórócsővel szereli fel.

Fele idő alatt képes védekezni, s így munkájának sikere biztosabb!

Ára K

18.

Ára K

18.

Négy napi munka után ez a költség megtérült!

Egyedüli beszerzési forrás a

„Borászati Lapok“
szerkesztősége,

Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. 11.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét**

áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy óres telek eladó.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy

Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt

a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét

nyitottam.

Etvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, huszörögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszerket, mindennemű acél-árakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, tyukszemvágó, papi-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szíves párfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Agoston mű-
köszörűs

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfisabócég után.)

KÉSZIT uj férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejleéseket s javításokat, valamint aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Márknál szerzi be.

BUTORVEVŐKNEK FONTOS!!

TELEFON 11-81.

TONK EMIL butorraktára

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 13., szembe az új Apolló-épülettel.

Nagy raktár elsőrendű háló-, ebédlő és uriszobákból, Teljes hálószobák 340 kor.-tól feljebb.

Vas és rézbutorok

még rövid ideig nagy engedelményel kiárúsítottak.

TELEFON 11-81.

Elsőrendű kárpitos műhely saját vezetésem alatt.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Csemegemézet

öt Kgrammos csinos postadobozokban 8 korona 50 fill.-ért bárhova bérmentve szállít utánvétellel

Balatonvidéki Méz kiviteli Vállalat Balatonfőkajár.

Főképvisezőnk Nagyvárad és vidékére BIRÓ JÓZSEF ur, ki nagyobb rendeléseket a lehető legjutányosabb árban számítva felvesz.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

Meghívó.

Biharkeresztesi kisbirtokosok és földmivelők földbérlőszövetkezete

rendes tavaszi nagygyűlését

f. hó 12-én d. u. 1 órakor tartja meg a róm. kath. iskola helyiségében Biharkeresztesen, melyre a tisztelt tagokat ez uton is meghívja

az igazgatóság nevében

Szotter Imre,
elnök.

Tárgy:

A közszemlére kitett 1914. évi költségvetés bemutatása.

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni 28 zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműk zsebkendők, ridikülök pénzerszények, ereszők igen olcsó árért. Himzés valódi kőplii csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa

Rákóczi-ut 14.

Husvétii parfümök 20 fillértől a legfinomabbig.

Új dolog.

Oltott zsákmész

poralakban.

Szuperfoszfát Mútrágya legolcsóbb árban.
Fedéllemez, Cement

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagypiacz-tér 1.

Telefon 9-69.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mér.ék utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

TERM. TRÁGYÁVAL JAVÍTOTT TALAJ TERMÉSE

MÚTRÁGYÁVAL JAVÍTOTT TALAJ TERMÉSE

MÚTRÁGYÁT

ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZET

BIHARVÁRMEGYEI KÉPVISELETE

ZATHURECZKY-KAROLY-GAZDASÁGI-IRODAJA

PINTER 1914 **NAGYVÁRAD** SONNENFELDA

HUNGÁRIA

részgálte gyártmányok képviselője.

Magyar Vetőmagvakat Nemesítő Társaság értékesítő irodája.

Ajánl tavaszi vetésre, nemesített, korán érő, bőtermő

tengeri vetőmagot.

THE STANDARD angol életbiztosító társaság képviselője

Iroda Rimanóczy-u. 2. sz. II. em. Telefon 12-57.